

alkalmi ellenőrzéskor mindig előkerültek elhullott madarak az oszlopok alól, egerész-ölyv (8–10 db) és vörös vércse (3–4 db). Érdemes lenne ezt a néhány km hosszú oszlop-sort szigetelő papucsokkal ellátni, mint ahogy ez az Alföld számos természetvédelmi területén már sikeresen megtörtént.

Fontos javaslat: a még meglévő ürgés legelők fragmentumainak kezelését rendszeresen elvégezni (gyomirtó kaszálások), s kívánatos lenne a legeltetést is újra szorgalmazni, továbbá az arra alkalmas élőhelyekre a már jól bevált hazai módszer segítségével ürgét telepíteni, új élőhelyeket létrehozva. A vizsgált terület táplálékállat-ellátottsága, a fészkelésre alkalmas erdőrészek aránya, s azok viszonylagos háborítatlansága (mérsékelt turizmus, korlátozott erdészeti tevékenység, vadászat stb.) stabilizáló hatása a fészkelő ragadozómadár-állomány nagyságára és jelen faj összetételére.

IRODALOM

Dudás M.–Endes M.

1998 Jelentés a Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet területén végzett gerinces zoológiai felmérésről és természetvédelmi értékeléséről. Kézirat

Dr. Fancsik János

1987 Nógrád megye védett természeti értékei. Kollár József Nógrád Megyei Tanács V. B. Mezőgazdasági és Márton Ferenc Élelmészeti Osztálya

Dr. Solti Béla

1982–83 Madártani megfigyelések a Cserhátból. Mátra Múzeum Gyöngyös Fol. Hist.-nat. Mus. Matr. 8.

FORSCHUNGEN IN OST-CSERHÁT (NORDUNGARN) ZWISCHEN 1989–1997.

Researches were conducted basically with the aim of getting an overall view of the population size, breeding ecology and distribution of diurnal birds of preys of „Kelet-Cserhát”, as well of Raven and Black Stork occurrences. Moreover, investigations tried to answer how do food resources limit population trend of breeding birds of prey of the area and to consider influence of threatening factors on population size.

„Kelet-Cserhát”, being part of the Northern Uplands is situated between Börzsöny and Mátra Hills. Dominantly is a hill of low elevation, partly with medium character. Core of small cones and ridges are made up of volcanic rock. The investigated minor landscape is not a homogenous one, woodland dominated parts are often scattered with secondary developed, gently sloping clearings, which are used as pastures or hayfields. On some parts, inserted plough-lands stretch as far up as timber-line. Arborescent vegetation is diverse, holding typical communities of the Northern Uplands.

Data obtained from survey covering about nine years are summarised for each site. Population size was estimated based on the nests we found and the number of pairs occupying territory. Results are shown in tables and figures.

Altogether 83 territory were discovered with 75 twig-nests surveyed. Investigations were carried out on approximately 15 000 hectares. Distribution of territories: one breeding pair per 180 hectares.

Populations of prey species deserved particular attention and had to be taken separately, as it basically determined the species composition of the breeding population of the area. Species frequency of occurring birds of prey clearly shows, that species with highest tolerance and adaptivity (cultivation tolerant and favours cultivated areas) dominate on the area. Death caused by 20 kV transmission lines is first on the list of human induced factors influencing population size. On one of the most important feeding grounds („Nagynyilas-dűlő”) more traces are crossing. During occasional field visits, under pylons one after another can be found dead Common Buzzards, Kestrels. It would deserve to insulate these critical sections, as it was successfully undertaken on other protected areas of the Great Plain. Actual food resource of the investigated area, the favourable proportion of forest patches suitable for breeding and their relative undisturbedness (moderate tourism, limited forestry activity and hunting, etc.) stabilise the size and actual species composition of the breeding population.

Miklós Dudás